

การออกแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร Font Design for Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

ทินวษ์ รักอิสสระกุล^{1*}

¹อาจารย์ สาขาวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพฯ 10300

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและสร้างชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 50 คน และบุคลากรภายนอกหรือผู้รับบริการ จำนวน 50 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นด้านอัตลักษณ์ สรุปผลและวิเคราะห์ออกแบบพัฒนาและสร้างชุดตัวอักษร ทดสอบความพึงพอใจ และประเมินประสิทธิภาพรูปแบบตัวอักษร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเชิงสำรวจ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบประเมินประสิทธิภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ ดอกบัว เป็นดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย แสดงถึงคุณงามความดี ความอ่อนน้อม ปัญหา การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง อัตลักษณ์ของดอกบัวสามารถสื่อสารแนวความคิดตามหลักทฤษฎีบุคลิกภาพของ Kobayashi กลุ่มความสะอาดสะอ้าน เปรี๊ยะ ลักษณะของผู้หญิงที่ดูมีอำนาจ สุภาพ ประณีต รอบคอบ พิถีพิถันกับคุณภาพ เรียบร้อย สละสลวย สง่างาม นุ่มนวล อรชร บอบบาง ประณีต บรรจงละเอียดอ่อน ตามสมัยนิยม และอ่อนหวาน ละมุนละไม นุ่มนวล การออกแบบชุดตัวอักษรได้แรงบันดาลใจมาจากการคลี่คลายของกลีบดอกบัว ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบชุดตัวอักษรภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก มีความเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้การประชาสัมพันธ์และรูปแบบสามารถสื่อสารแนวทางอัตลักษณ์มีความเหมาะสมดีมาก

Abstract

The purpose of this research was to design and create fonts for Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Samples in this research were 50 staff of RMUTP and 50 outsiders or stakeholders – a total of 100 samples. Research methodology consisted of primary survey about attitude towards identity attitude, analysis and conclusion, design, development and creation of font, satisfactory test, and evaluation of font's efficiency. Research tools were survey questionnaire, satisfaction questionnaire and efficiency evaluation form. Data were analyzed for using frequency, percentage and standard deviation. Results showed that the identity of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was “Lotus” which is a symbol flower of the university that signifies virtue, gentleness, and wisdom. Relation analysis of identity connects to the Kobayashi concept based on theories of personality in elegant, refined, graceful, delicate, fashionable and feminine. Thus, font design for Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was inspired from the blooming of lotus petals. Evaluation by font design experts was in very high level. The font was suitable for use in public relations and could communicate the university's identity appropriately.

คำสำคัญ : ตัวอักษร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Keywords : Font, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon: RMUTP

* ผู้พิมพ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ a4_00@yahoo.com โทร. 0 2282 2384

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับการสถาปนาขึ้นในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งดูเหมือนจะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ในสายตาของคนทั่วไป แต่ความเป็นจริงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน จัดเป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ จากเดิมที่รวมตัวอยู่กับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพ ประกอบด้วยวิทยาเขตต่าง ๆ มากกว่า 35 วิทยาเขตทั่วประเทศ และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพจากสถาบันมาเป็นมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2548 จึงได้มีการรวมกลุ่มวิทยาเขตในสังกัดแยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย และหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่แยกอิสระออกมา ก็คือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยวิทยาเขตเดิม 5 แห่ง ที่มีพื้นที่ไม่ห่างไกลกัน ได้แก่ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วิทยาเขตพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยฯ ยังคงยึดมั่นในสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 9 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น และ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2553)

อัตลักษณ์เป็นความรู้สึนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับผู้อื่น โดยผ่านการมองเห็นตนเองและการที่ผู้อื่นมองเรา อัตลักษณ์ต้องการความตระหนักในตัวเองและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือ เราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือก ความสำคัญของการแสดงตน ก็คือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร และ “ฉันเป็นใคร” ในสายตาคนอื่น คำว่า “อัตลักษณ์” มีความแตกต่างจากคำว่า “บุคลิกภาพ” เนื่องจากบุคคลอาจมีความเหมือนกันได้ในแง่ของบุคลิกภาพ เช่น การมีนิสัยหรือลักษณะบางอย่างที่อาจจะเหมือนกันได้ แต่การเหมือนกันในด้านอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกันในด้านการตระหนักรู้บางอย่างเกี่ยวกับตัวตนของเรา หมายถึง การยอมรับในความเป็นตัวตน ประกอบเข้ากับการแสดงตัวตนให้เห็นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างอย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น (นันทนัย ประสานนาม, 2550)

อีกหนึ่งรูปแบบของการสร้างอัตลักษณ์ผ่านงานออกแบบ คือ การออกแบบตัวอักษรที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เพื่อใช้สื่อสารกับบุคคลในองค์กร อีกทั้งยังเป็นการสร้างแบรนด์เพื่อการจดจำที่ดีต่อกลุ่มบุคคลภายนอกองค์กร โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เริ่มมีการตื่นตัวในการสร้างอัตลักษณ์เพื่อความชัดเจนต่อเจตนารมณ์ เนื่องจากในอดีตมหาวิทยาลัยมีบทบาทและพันธกิจที่เหมือน

หรือคล้ายคลึงกันในการผลิตบัณฑิตถ่ายทอดความรู้สู่การบริการวิชาการแก่สังคม การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตัวอักษรจึงมีบทบาทสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการออกแบบที่เกิดจากการใช้ศิลปะและศาสตร์ของการนำเสนอ รูปภาพ แผนภาพ สัญลักษณ์ต่าง ๆ สื่อความหมาย ถ่ายทอดได้ตรงตามที่ต้องการตามงานประเภทต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว ปกหนังสือ บัตรเชิญ นามบัตร ล้วนแต่มีความจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรสื่อความหมาย ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการสื่อสารโดยตรง ลักษณะเด่นชัดของตัวอักษรที่ทำให้มีรูปลักษณ์หลากหลายรูปแบบเนื่องมาจากการออกแบบให้เกิดความเหมาะสมกับงาน การออกแบบและประดิษฐ์จึงมีตัวแปรและปัจจัยการใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้องจนเกิดเป็นตัวพิมพ์อักษรที่ใช้ในปัจจุบัน

จากมูลเหตุข้างต้น ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยฯ จะมีประวัติที่ยาวนานในวงการวิชาการและวิชาชีพ ในรูปของวิทยาเขต แต่นั่นเป็นอัตลักษณ์ที่หลอมรวมมาจากสถาบัน ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลได้แยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาและสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์องค์กรสู่การสร้างแนวคิดการออกแบบ และสร้างชุดตัวอักษรเพื่อนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยฯ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อออกแบบและสร้างชุดรูปแบบตัวอักษรอิเล็กทรอนิกส์ประเภทตัวพิมพ์ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ประกอบด้วย พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และสัญลักษณ์อื่น ๆ

ทางการพิมพ์ในรูปแบบกึ่งทางการเพื่อใช้ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. สำรวจสภาพความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์
2. สรุปผลและวิเคราะห์
3. ออกแบบและพัฒนาชุดตัวอักษร
4. สร้างและทดสอบการใช้ชุดตัวอักษร
5. ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบตัวอักษร

2. วิธีการศึกษา

2.1 การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพความคิดเห็นด้านอัตลักษณ์

ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบสอบถามเชิงสำรวจ โดยการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารตำรา สรุปเป็นหัวข้อประเด็นเพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรภายในองค์กรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 50 คน และบุคลากรภายนอกองค์กรหรือผู้รับบริการ โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 50 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวม 14 ประเด็น คือ (1) ทักษะและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ (2) ความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี (3) ความเป็นสากล (4) มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ (5) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (6) บัณฑิตนักปฏิบัติ (7) อุตสาหกรรมสิ่งทอ เสื้อผ้า และแฟชั่น (8) อาหารและโภชนาการ (9) วิศวกรรมศาสตร์ (10) ครุช่าง (11) การบริหารธุรกิจ (12) ดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือ ดอกบัว (13) สีประจำมหาวิทยาลัย คือ สีม่วง

(14) ความทันสมัย เทคโนโลยีก้าวหน้า การวัดค่า แสดงความคิดเห็น 3 ระดับ ได้แก่ ไม่ใช่ หรือ ไม่เห็นด้วย, ใช่ หรือ เห็นด้วย แบ่งออกเป็น เหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น และ แตกต่างกับ มหาวิทยาลัยอื่น พร้อมสรุปผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ

2.2 การออกแบบและพัฒนาารูปแบบชุดตัวอักษร

จากการสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์เบื้องต้นสู่การออกแบบและพัฒนาารูปแบบชุดตัวอักษรผสานกับการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงอัตลักษณ์ดอกบัวสามารถสื่อสารแนวความคิดตามหลักทฤษฎีบุคลิกภาพของ Kobayashi กลุ่มความสะอาดสอง (Elegant) เปรียบลักษณะของผู้หญิงที่ดูมีอำนาจ สุภาพ และประณีต รอบคอบ พิถีพิถันกับคุณภาพ เรียบร้อย สละสลวย (Rened) สง่างาม นุ่มนวล อรชร (Graceful) บอบบาง ประณีต บรรจง ละเอียดอ่อน (Delicate) ตามสมัยนิยม (Fashionable) และอ่อนหวาน ละมุน ละไม นุ่มนวล (Feminine) ได้ถูกนำมาสร้างชุดแรงบันดาลใจได้ 5 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 : รำไทย (Thai Dance)

รูปแบบที่ 2 : นักปฏิบัติ (Hand-on)

รูปแบบที่ 3 : ขนมไทย (Thai Dessert)

รูปแบบที่ 4 : ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

รูปแบบที่ 5 : ดอกบัว (Lotus)

(ดังข้อมูลผลการออกแบบในข้อ 3.2 ตารางที่ 2)

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจชุดตัวอักษร

ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรภายในองค์กรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 50 คน และบุคลากรภายนอกหรือผู้รับบริการ โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน เลือกรูปแบบที่ตนเกิดความพึงพอใจมากที่สุดจำนวน 1 รูปแบบ จากภาพร่าง 5 รูปแบบ (ดังข้อมูลระดับความพึงพอใจในข้อ 3.3)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินประสิทธิภาพชุดตัวอักษร

นำรูปแบบที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมาปรับปรุงเหลือเพียง 1 แบบ รวมทั้งสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบตัวอักษร 5 ประเด็นคำถาม ได้แก่ (1) รูปแบบสามารถสื่อสารแนวทางอัตลักษณ์ (2) รูปแบบกลมกลืนเป็นเอกภาพทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3) รูปแบบชัดเจน และจดจำง่าย (4) ขนาดสัดส่วนสัมพันธ์กับการมองและการย่อขยาย (5) ภาพรวมเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้การประชาสัมพันธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมิน (ดังข้อมูลระดับประสิทธิภาพชุดตัวอักษรในข้อ 3.4 ตารางที่ 3)

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (n = 100)

รายการ	ร้อยละ		
	ไม่ใช่	ใช่	
		เหมือน	แตกต่าง
1. ทักษะและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	15	55	30
2. ผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยี	22	63	15
3. ความเป็นสากล	34	38	28
4. มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ	9	45	46
5. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	18	65	17
6. บัณฑิตนักปฏิบัติ	4	55	41
7. อุตสาหกรรมสิ่งทอ เสื้อผ้า และแฟชั่น	7	53	40
8. อาหารและโภชนาการ	8	60	32
9. วิศวกรรมศาสตร์	8	62	30
10. ครูช่าง	10	55	35
11. การบริหารธุรกิจ	8	76	16
12. ดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือ ดอกบัว	5	45	50
13. สีประจำมหาวิทยาลัย คือ สีม่วง	2	53	45
14. ความทันสมัย เทคโนโลยีก้าวล้ำ	23	47	30
15. การบริหารงานบุคคล*	-	-	1
16. การใช้ทรัพยากรร่วมกัน*	-	-	1
17. สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย*	-	-	1

หมายเหตุ *ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แสดงรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่มีความคิดเห็นว่าอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ใช่และมีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นอย่างเด่นชัด คือ

- สัญลักษณ์ดอกบัว เป็นดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย เห็นด้วยว่าแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น จำนวน 50 คน (ร้อยละ 50) รองลงมาเห็นด้วยแต่เหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น จำนวน 45 คน (ร้อยละ 45) และไม่เห็นด้วยเลย จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5)

มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ เห็นด้วยว่าแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น จำนวน 46 คน (ร้อยละ 46) รองลงมาเห็นด้วยแต่เหมือนมหาวิทยาลัยอื่น จำนวน 45 คน (ร้อยละ 45) และไม่เห็นด้วยเลย จำนวน 9 คน (ร้อยละ 9)

ประเด็นที่มีความคิดเห็นว่ายัต์ลักษณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ใช้แต่มีความเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น เรียงตามลำดับคือ

การบริหารธุรกิจ เห็นด้วย จำนวน 76 คน (ร้อยละ 76)

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นด้วย จำนวน 65 คน (ร้อยละ 65)

ผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยี เห็นด้วย จำนวน 63 คน (ร้อยละ 63)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เมื่อพูดถึงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อันดับแรกที่นึกถึง คือ ครูช่าง บริหารธุรกิจ ชื่อเสียงพณิชยการพระนคร ขนบ ฝีมือทักษะ แกะสลัก มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีคุณภาพ นักปฏิบัติวิชาชีพ สีม่วง ทำเล สถานที่ ตราสัญลักษณ์

3.2 ผลการออกแบบและพัฒนาชุดตัวอักษร

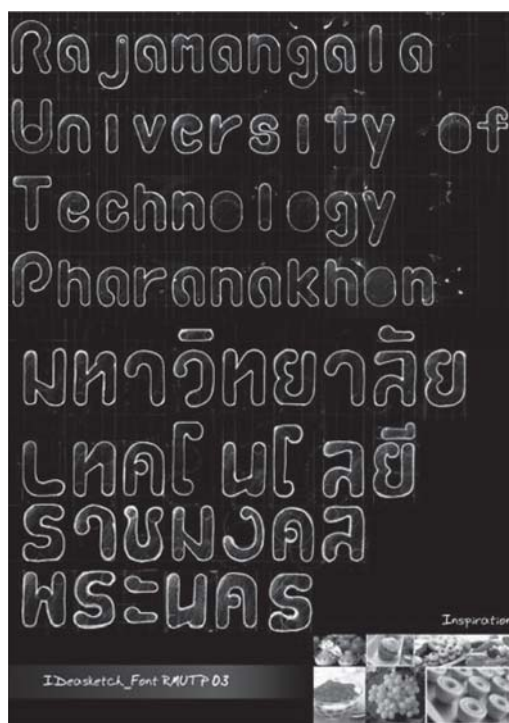
รูปที่ 1 แสดงชุดตัวอักษรจากแนวคิดรำไทย (Thai Dance)

จากรูปที่ 1 สื่อถึงความอ่อนช้อยแต่แฝงด้วยความสง่างาม เป็นเอกลักษณ์ไทยซึ่งหาชาติใดมาเปรียบได้ยาก

รูปที่ 2 แสดงชุดตัวอักษรจากแนวคิดนักปฏิบัติ
(Hand-on)

จากรูปที่ 2 สื่อถึงความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ต้นกปฏิบัติสู่โลกอาชีพ ให้ความรู้สึก แข็งแกร่ง และทันสมัย

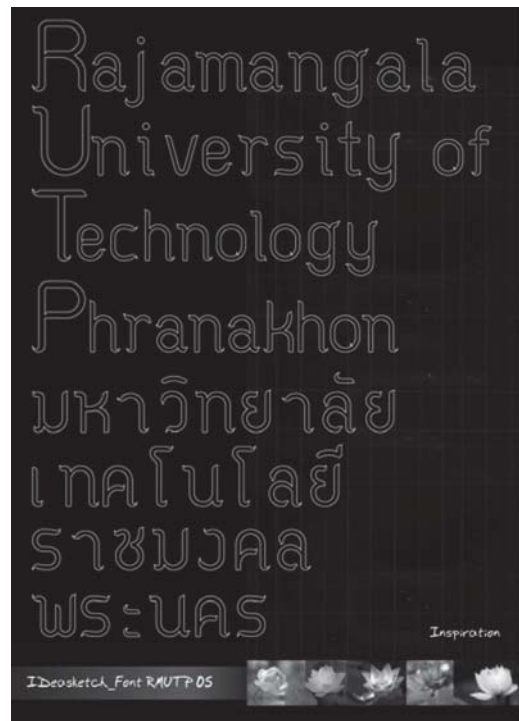
รูปที่ 3 แสดงชุดตัวอักษรจากแนวคิดขนมไทย
(Thai Dessert)

จากรูปที่ 3 สื่อถึงความอ่อนช้อย การประติตประดอย ความเอาใจใส่ในรายละเอียด ประณีต พิถีพิถัน ผ่านลายเส้นโค้งมน แสดงถึงความอ่อนนุ่มกลมมน

รูปที่ 4 แสดงชุดตัวอักษรจากแนวคิดความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

จากภาพที่ 4 สื่อถึงนักคิดวิเคราะห์ ความมุ่งมั่น ผ่านลายเส้นที่แสดงความรู้สึกเที่ยงตรง แน่วแน่ และตั้งใจ

รูปที่ 5 แสดงชุดตัวอักษรจากแนวคิดดอกบัว (Lotus)

จากรูปที่ 5 สื่อถึงคุณงามความดี ความอ่อนช้อย ปัญญา ผ่านลายเส้นอ่อนช้อยแต่แฝงด้วยความเฉียบคม

3.3 ระดับความพึงพอใจชุดตัวอักษร

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของความพึงพอใจรูปแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (n = 100)

รายการ	จำนวนความถี่
รูปแบบที่ 1 : Thai Dance	4
รูปแบบที่ 2 : Hand-on	18
รูปแบบที่ 3 : Thai Dessert	14
รูปแบบที่ 4 : Creativity	8
รูปแบบที่ 5 : Lotus	56

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจรูปแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รูปแบบที่ 5 มากที่สุด คือ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 56) รองลงมา รูปแบบที่ 2 จำนวน 18 คน (ร้อยละ 18) และรูปแบบที่ 3 จำนวน 14 คน (ร้อยละ 14)

3.4 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบชุดตัวอักษร

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพรูปแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (n = 5)

รายการ	n = 1	n = 2	n = 3	n = 4	n = 5	$\bar{x}$	S.D.
1. รูปแบบสามารถสื่อสารแนวทางอัตลักษณ์	5	5	4	4	5	4.60	0.55
2. รูปแบบกลมกลืน เป็นเอกภาพทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	5	4	4	4	5	4.40	0.55
3. รูปแบบชัดเจน และจดจำง่าย	4	4	3	4	5	4.00	0.74
4. ขนาดสัดส่วนสัมพันธ์กับการมองและการย่อขยาย	5	4	5	4	5	4.40	0.55
5. ภาพรวมเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้การประชาสัมพันธ์	5	4	5	5	5	4.80	0.45

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญประเมินประสิทธิภาพชุดตัวอักษรภาพรวมมีความคิดเห็นว่าชุดตัวอักษรมีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{x} = 4.44$) รายข้อภาพรวมเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้การประชาสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ($\bar{x} = 4.80$) รูปแบบสามารถสื่อสารแนวทางอัตลักษณ์ ($\bar{x} = 4.60$) รูปแบบกลมกลืน เป็นเอกภาพทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และขนาด

สัดส่วนสัมพันธ์กับการมองและการย่อขยายอยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{x} = 4.40$) และรูปแบบชัดเจนและจดจำง่ายอยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{x} = 4.00$)

4. สรุป

4.1 สรุปผลการวิจัย

1. อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ ดอกบัว เป็นดอกไม้ประจำ

มหาวิทยาลัย แสดงนัยสื่อถึงคุณงามความดี ความอ่อนช้อย ปัญญา

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงอัตลักษณ์ ดอกบัวสามารถสื่อสารแนวความคิดตามหลัก ทฤษฎีบุคลิกภาพของ Kobayashi กลุ่มความ สะอาดสะอ้าน (Elegant) เปรียบลักษณะของผู้หญิง ที่ดูมีอำนาจ สุภาพ และประณีต รอบคอบ พิถีพิถัน กับคุณภาพสุภาพเรียบร้อย สละสลวย (Rened) สง่างาม นุ่มนวล อรชร (Graceful) บอบบาง ประณีต บรรจง ละเอียดย่อน (Delicate) ตาม สมัยนิยม (Fashionable) และอ่อนหวาน ละมุน ละไม นุ่มนวล (Feminine)

3. การออกแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชชมงคลพระนครพัฒนาจากแนว ความคิดของดอกบัวสู่แรงบันดาลใจการออกแบบ มาจากการคลี่คลายของกลีบดอกบัว

4. ประสิทธิภาพของการออกแบบชุด ตัวอักษร ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 ด้านภาพรวมเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้ การประชาสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงมา คือ รูปแบบสามารถสื่อสาร แนวทางอัตลักษณ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ รูปแบบชัดเจน และ จดจำง่าย อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าเฉลี่ย 4.00

4.2 ข้อเสนอแนะ

1. การออกแบบชุดตัวอักษรของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชชมงคลพระนคร ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ เป็นรูปแบบประดิษฐ์ คำนึงถึง การนำไปใช้งานทางการพิมพ์ประเภทสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ จึงไม่เหมาะสมกับงานเอกสาร การพิมพ์ทางราชการ

2. การนำไปใช้งานแบบอักษรที่ออกแบบ ขึ้นใหม่ มีวัตถุประสงค์ด้านการสร้างอัตลักษณ์ ดัดแปลง และตัดแต่งให้มีลักษณะเฉพาะตัว สามารถทำให้จดจำได้ง่าย และร่วมสมัย โดยนำ จุดเด่นของตัวอักษรผสมผสานความอ่อนช้อยของ ดอกบัว และบุคลิกความสง่างามให้เด่นชัดยิ่งขึ้น สามารถเผยแพร่ไปใช้ภายในองค์กร และ ภายนอกองค์กรเพื่อเผยแพร่อัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยงบประมาณประจำปี 2554 จากการสนับสนุน ด้านข้อมูล งบประมาณ เวลา และทรัพยากรของ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ด้วยระบบและกลไกเป็นแรงผลักดันและสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานทุกพันธกิจ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่สละเวลา ในการประเมินผลงานทุกชิ้น

6. เอกสารอ้างอิง

จินดา เนื่องจำนงค์. 2546. การออกแบบตัวอักษร. เอกสารประกอบการสอนวิชาการออกแบบตัวอักษร 1. ฉะเชิงเทรา: สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์, (อัสสาเนา).

ฉลาดชาย รมิตานนท์. “อัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.soc.cmu.ac.th/~wsc/data/Identity28_3_05.pdf

นันทนัย ประสานนาม. “เพศชาติพันธุ์ และ ปัญหาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ในภาพยนตร์เรื่อง Touch of Pink.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.midnightuniv.org/>

- midnight2545/document95248.html
- ประชิด ทิณบุตร. 2530. **การออกแบบกราฟิก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์. 2544. **เทคนิคการออกแบบกราฟิก**. กรุงเทพมหานคร: เอช.เอ็น. กรุป.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. “ประวัติความเป็นมา” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.rmutp.ac.th/about-us/background-history/>
- รติกร กลิ่นประทุม, ศรายุทธ ไรจน์รัตนรักษ์, และ พรพรรณ ไสยวรากุล. “หลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์วิชาแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://cyberlab.lhku.ac.th/elearn/faculty/social/soc65/13-2.html>
- วรพงศ์ วรชาติอุดมพงศ์. 2535. **ออกแบบกราฟิก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร.
- ลันติ คุณประเสริฐ. 2545. **การออกแบบตัวอักษร**. กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิญา เฟื่องฟูสกุล. 2546. **อัตลักษณ์ (Identity) การทบทวนทฤษฎี และกรอบแนวคิด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.